

hvoraf Renten ikke er betalt til sidste 11. December-Termin; men jeg vil antage, at i Praksis har det ikke noget at sige, man vil let finde ud af det.

Jeg berørte før, at man sagtens kunde lave fælles Regler, naar man opofrede den gældende Ret, naar man lavede om paa alt, saa det kom til at passe; og derfor maa man, naar man vil gøre sig Regnskab for, hvad der er vundet ved denne Lov, eller hvad den har kostet, jo se paa to Ting. For det første maa der spørges: vil der, efter at denne Lov er vedtagen, være større Forskelligheder imellem de 3 nordiske Rigers Ret paa dette Omraade, og for det andet: hvor mange ny Regler af nogen Betydning er der indført i den danske Ret. Begge disse Spørgsmaal vilde — tror jeg nok — efter en indgaaende Undersøgelse kunne besvares paa en for Lovforslaget meget gunstig Maade. Det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup) bemærkede med Føje, at Lovforslaget i og for sig har en noget for vid Titel. Det handler om Køb, men det er jo en given Sag, at det langt fra omhandler alle mulige Regler om Køb. Det staar ogsaa udtrykkelig fremhævet i Motiverne, at det f. Eks. aldeles ikke omfatter, hvor man skal betale Købesummen, altsaa f. Eks. naar en Mand skal levere Varerne og en anden skal betale dem, paa hvilket Sted Købesummen skal erlægges, om det skal ske paa Kreditors eller Debtors Bopæl eller et andet Sted. Der staar heller ikke et eneste Ord i Loven om Formlen for Købekontrakter, om den skal være skriftlig, eller den kan være mundtlig, eller om den i nogle Tilfælde skal være oprettet for Vitterlighedsvidner o. desl. I denne Henseende holder Udkastet sig til de allerede bestaaende Regler. Det har altsaa ikke været Meningen, at give saadanne nærmere Bestemmelser, men kun at give en Kodifikation, en samlet Fremstilling af de Regler, som burde gælde i de tre Lande angaaende den materielle Virkning af en Købeaftale.

Jeg har efter en Gennemgaaelse af Lovforslaget fundet, at saa godt som overalt, hvor det ikke er ganske umuligt paa Grund af de særlige Forhold i de enkelte Riger, er der opnaaet Samstemning, og det er ikke blot sket med Hensyn til de materielle Regler, men paa mange Maader ogsaa med Hensyn til Udtrykkene. Det er ganske interessant at iagttage, hvorledes det danske, svenske og norske Sprog med en god Villie kunne bøje sig efter hinanden, ogsaa i Formen og Ordstillingen,

saa at Udtrykkene overalt blive saa godt som identiske.

Af reelle Punkter skal jeg nævne, at i § 2 findes der en Regel om Bytte, som ikke findes i de andre Love. Der staar nemlig: „Hvad der i denne Lov er bestemt om Køb, finder tilsvarende Anvendelse paa Bytte.“ Dette findes ikke i de andre Love af den Grund, at man i Norge havde særlige Forhold i denne Henseende, saa at man ikke vilde indlade sig paa det. Det har imidlertid ikke videre at betyde.

I § 4 er der en Forskel mellem de 3 Landes Love, som har en noget større Betydning, idet nemlig den svenske og norske Lov bestemme Begrebet „handlende“ paa en anden Maade, end den danske. Den svenske og norske Lov gaa væsentlig efter, hvem der er pligtig at føre Handelsbøger, men i den danske Tekst kunde man ikke gaa denne Vej; thi Reglerne om, hvem der skal føre Handelsbøger i Danmark, findes i Loven af 1. Juni 1832, altsaa en forholdsvis meget gammel Lov, og dens Bestemmelser passe aldeles ikke for Nutiden. Det vilde blive helt absurd, hvis vi i vort Lovforslag vilde optage den Regel, at der ved „handlende“ skulde forstaas de, som ere pligtige at føre Handelsbøger. Som Følge deraf har man opstillet en anden Regel, hvis Tanke er, at som „handlende“ skal anses enhver, som driver en Forretning paa en saadan Maade, at den kræver væsentlig samme Organisation som en almindelig større Handel. Det er uheldigt indenfor vor Ret, at vi have flere forskellige Begreber om „handlende“. I Loven af 1832 have vi Reglerne om, hvem der skal føre Handelsbøger; og hvad der gælder, naar det kommer til Proces, er bestemt i Lov af 19. Februar 1861 om Søg- og Handelsretten. Og saa er der ogsaa i Konkursloven og i flere andre Love, f. Eks. Næringsloven, Tale om „handlende“, og paa hvert Sted finder man sit særlige Begreb. Her i denne Lov finder man altsaa nok et Begreb om „handlende“, og dette Begreb er endda ikke gennemført i hele Loven. Forholdet er nemlig det — og her vil jeg gøre opmærksom paa noget, som er af Interesse ved et saa knapt skrevet Lovforslag —, at man gennemgaaende maa være opmærksom paa selv ringe Nuancer i Ordene. F. Eks. i § 4 staar der: „Som handlende anses herved enhver“. Dette lille Ord „herved“ har en stor Betydning. Det er sat med Villie i den danske Lov, fordi man vil give ligesom et lille Fingerpeg. „Herved“ siger nemlig,